687/03

Den 15. december 2003 blev i sag nr. 60.735:

xxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en personsikring i Codan Forsikring A/S, påstår ved sin advokat selskabet pligtig til at udbetale invalidepension samt bevilge præmiefritagelse fra 1/12 2002.

Selskabet har efter modtagelse af anmeldelse og lægeattest foretaget en midlertidig vurdering af erhvervsevnetabet i forhold til klagerens nuværende erhverv og i den forbindelse tilkendt klageren midlertidig præmiefritagelse og udbetaling af ydelse for perioden 1/1 2002 til 1/12 2002. Selskabet har herefter stoppet præmiefritagelsen og udbetalingen af invalidepension den 1/12 2002 under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 50 %.

Klagerens advokat har i skrivelse af 5/3 2003 til nævnet redegjort for sagen således:

> "Om min klients uddannelsesmæssige baggrund kan det oplyses, at min klient efter afgangseksamen fra Folkeskolens 7. klasse blev uddannet som slagter. Arbejdet har indtil 30-års alderen fortrinsvis omfattet kødopskæring på et slagteri. Efterfølgende har forsikringstagerens arbejdsopgaver tillige omfattet transport og salgsarbejde.

Forsikringstager har i en periode drevet selvstændig virksomhed som kødgrossist. Virksomheden blev afhændet primo år 2000, hvorefter forsikringstager har været ansat medarbejder med fortrinsvis kørselsopgaver som sit arbejdsområde.

Forsikringstager blev opsagt til fratræden pr. 31.12.2001, hvorefter han grundet helbredsmæssige årsager har modtaget sygedagpenge.

I henhold til anmodning fra S. Kommune blev forsikringstageren pålagt at afgive erklæring om raskmelding med sidste sygedag den 15.11.2002. Det er af Socialforvaltningen oplyst, at der efter deres vurdering på dette tidspunkt var tale om en stationær invaliditet, hvorfor forsikringstager enten skulle overgå til førtidspension eller arbejdsløshedsunderstøttelse.

Med hensyn til førtidspension ønskede kommunen ikke at indstille forsikringstager hertil, forinden der var foretaget arbejdsprøvning under en af kommunen støttet fleksjob-ordning. Der blev derfor meddelt afslag på forsikringstagers forespørgsel om førtidspension, uden at der blev foretaget en egentlig formel behandling af ansøgningen.

Efter flere drøftelser med forsikringstagers arbejdsløshedskasse (ASE) blev det tilkendegivet, at man grundet forsikringstagers helbredsmæssige tilstand ikke var i stand til at anvise ham arbejde, herunder tilskudsberettiget arbejde under fleksjobordningen.

Det blev endvidere af arbejdsløshedskassen vurderet, at forsikringstager ikke på sigt var berettiget til udbetaling af arbejdsløshedsunderstøttelse grundet de helbredsmæssige forhold, som var af en sådan karakter, at forsikringstager reelt ikke var til disposition for arbejdsmarkedet.

Herefter befandt forsikringstager sig i en situation, hvor kommunen ikke var indstillet på at yde førtidspension, forinden der var foretaget arbejdsprøvning i et fleksjob. Arbejdsløshedskassen kunne ikke anvise noget fleksjob til forsikringstager, da forsik-

ringstager grundet helbredsmæssige årsager var ude af stand til at varetage et fleksjob.

Dette indebar en betydelig risiko for, at forsikringstager herefter ville befinde sig i en situation, hvor han hverken ville modtage arbejdsløshedsunderstøttelse eller førtidspension.

Efter samråd med sin arbejdsløshedskasse blev forsikringstager anbefalet at søge efterløn, for herved at undgå den urimelige situation, hvor han hverken kunne oppebære arbejdsløshedsunderstøttelse eller førtidspension. Med den usikre situation som forsikringstager befandt sig i, indvilligede han i at søge efterløn.

Forsikringstager modtager nu - modvilligt - efterløn, til trods for at hans rette placering i systemet burde være en førtidspension.
…
Som dokumentation for forsikringstagers helbredsmæssige tilstand, vedlægges helbredsattest af 25.6.2002 afgivet af læge A.T.

Det bemærkes, at der siden afgivelse af den pågældende lægeerklæring kontinuerligt er indtrådt en forværring af forsikringstagers tilstand.

Forsikringstager er indstillet til samme operation i højre knæ, som tidligere udført i forsikringstagers venstre knæ. Det må i øvrigt formodes, at forsikringstager har begyndende slidgigt i begge hofteled. Forsikringstager har tiltagende smerter i højre side af lænden, strålende ned i hofte til knæ og fødder, ligesom forholdet bevirker hyppige kramper i benene.

Der er ved røntgenundersøgelse gennemført den 5.12.2002 konstateret tiltagende slidgigt mellem 4. og 5. lændehvirvel. Der vedlægges kopi af journal fra S. Sygehus f.s.v. angår de nævnte undersøgelser.

Sammenfattende kan det konstateres, at forsikringstager befinder sig i en situation med konstante smerter, som er tiltagende ved udførelse af enhver arbejdsopgave,

herunder selv ved kortvarigt arbejde i siddende stilling, ligesom enhver form for arbejde, der er forbundet med gang, løft, stående arbejde og anden form for påvirkning af forsikringstagers gigtramte led (herunder det opererede knæled) er fuldstændig udelukket."

Selskabet har i skrivelse af 11/4 2003 til nævnet redegjort for afslaget på forsikringsydelse og præmiefritagelse således bl.a.:

"Ifølge forsikringsbetingelserne er det således en betingelse for at der er ret til erstatning, at den generelle erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat med mindst 50%. Genvindes erhvervsevnen - eller er den ikke længere nedsat med halvdelen eller mere, standser udbetalingerne derimod.

Forsikringsbetingelserne beskriver den generelle erhvervsevne. Dette er ligeledes bekræftet i såvel rets- som ankenævnspraksis.

…

Den 15. november 2002 modtog Codan et brev fra S. kommune hvoraf det fremgik, at kommunen ikke havde fundet, at der var baggrund for at rejse sag om førtidspension:

'Der har været foretaget en uformel vurdering i forhold til førtidspensionen og derfor forefindes der ikke noget skema. Der er ej heller indhentet yderligere lægeligt i forbindelse med dette. Uformelt har pensionsafdelingen vurderet at der ikke på baggrund af de foreliggende oplysninger er baggrund for at rejse en pensionssag.'

…

Kommunen har således også vurderet, at der ikke har været grundlag for at antage, at den generelle erhvervsevne var nedsat hverken med 50% svarende til forhøjet almindelig førtidspension eller med 66 2/3% svarende til mellemste førtidspension.

På daværende tidspunkt var den vurdering, der skulle foretages som grundlag for tilkendelse af helbredsbetinget førtidspension i al væsentlighed sammenfalden med den vurdering Codan foretager ud fra de gældende forsikringsbetingelser. Som nævnt ovenfor i forsikringsbetingelserne, har Codan da også mulighed for vælge at

gøre det til en betingelse for udbetaling af forsikringsydelser, at forsikrede tilkendes førtidspension.

Kommunens vurdering af, at der ikke forelå grundlag for at rejse sag om førtidspension, kan således med rette tages til indtægt for, at der ikke har været tale om nedsættelse af den generelle erhvervsevne med mindst 50%, hvilket dermed også betyder, at der ej heller er basis for udbetaling af forsikringsydelser under personforsikringen.

Som nævnt ovenfor har Codan ydermere fået oplyst, at J.M. [klageren] ultimo 2002 raskmeldte sig over for kommunen med skånehensyn/begrænsninger og at J.M. nu efterfølgende modtager efterløn. Det skal her bemærkes, at det er en betingelse for at modtage efterløn, at man står til rådighed for arbejdsmarkedet, den dag man modtager efterlønsbeviset. At man står til rådighed for arbejdsmarkedet betyder naturligvis også, at erhvervsevnen dermed ikke kan anses for nedsat i et sådant omfang, at det berettiger til udbetaling af forsikringsydelser under ovennævnte forsikring.

Endelig har Codan på ny forelagt sagen for vores lægekonsulent, der vurderer, at der reelt ikke er tale om gener, der nedsætter erhvervsevnen i ikke-fysisk belastende erhverv med mindst 50 %. Vores lægekonsulent har endvidere ikke fundet det nødvendigt at indhente yderligere lægeligt materiale i sagen.

Af ovennævnte grunde må Codan derfor fortsat afvise J.M.'s krav på forsikringsydelser samt præmiefritagelse."

Klagerens advokat har den 25/4 2003 fremsendt en kopi af en speciallægeerklæring fra overlæge K.P.S, speciallæge i ortopædkirurgi til selskabet. Af speciallægeerklæringen, dateret den 30/3 2003 fremgår bl.a.:

"Der er fundet funktionsforbedring efter indsættelse af venstresidigt kunstigt knæ, men der er nu udviklet højresidig knæledartrose og lænderygsmerter, medførende begrænsninger ved længere tids stand/gang og ophørt løfteevne. De helbredsmæssige gener finder i et omfang, at det ikke er muligt at varetage arbejdet som slagter

nu eller efter indsættelse af højresidigt kunstigt knæ, idet der fortsat vil være begrænsninger for længere tids stående og gående arbejde samt løft.

I forhold til ethvert erhverv findes arbejde i stående, gående funktioner ophævet samt enhver form for løftearbejde. J.M. ville kunne varetage et erhvervsarbejde, der ikke indebærer disse funktioner.

På baggrund af grundskoleuddannelse og alder, vurderes revalidering til et sådanne arbejde udsigtsløs.

Det vurderes således at sagen kan afgøres, idet der ikke ville kunne forventes væsentlig bedret erhvervsevne ved indsættelse af højresidigt kunstigt knæ. Ryggenerne kan muligvis delvis bedres ved fysiurgisk behandling."

Selskabet har forelagt speciallægeerklæringen for sin læge, som fortsat vurderer, at der ikke er tale om gener, der nedsætter erhvervsevnen i ikke-fysisk belastende erhverv med mindst 50 %, hvorfor selskabet fastholder sin afgørelse.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**17. Bortfald af præmiebetaling**

Forsikringstageren har, såfremt der er tegnet dækning for Tab af erhvervsevne, ret til præmiefritagelse efter de samme regler, der gælder for tildeling og udbetaling af Tab af erhvervsevne-ydelse jf. punkt 18-24.

Den hele eller halve præmiefritagelse gælder for den samlede Personforsikringspræmie.

…

18. Hvornår dækker forsikringen

Forsikringen giver ret til erstatning, hvis forsikrede ved et af forsikringen omfattet skadetilfælde mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats.

Tab af erhvervsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene - bedømt under hensyntagen til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse, og tidligere virksomhed – hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Der er således tale om en generel og ikke individuel målestok, idet forsikredes erhvervsevne vurderes i forhold til alle erhverv af beslægtet karakter – herunder også erhverv, hvortil der må påregnes omskoling.

Codan må ved vurderingen kun forudsætte, at der er sket omskoling til erhverv, som man med rimelighed kan forlange, at den forsikrede påtager sig.

…

21. Hvad dækker forsikringen

Erstatning for tab af erhvervsevne betales i overensstemmelse med punkt 23 eller 24, såfremt erhvervsevnen nedsættes med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne, efter følgende regler:

- nedsættes erhvervsevnen med mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen. Codan kan gøre det til en betingelse, at forsikrede mindst tilkendes offentlig almindelig eller forhøjet almindelig førtidspension, og at tilkendelsen heraf alene kan begrundes i helbredsmæssige forhold.
- nedsættes erhvervsevnen med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, udbetales hele forsikringsydelsen. Codan kan gøre det til en betingelse, at forsikrede mindst tilkendes offentlig mellemste førtidspension."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen og finder det ud fra de foreliggende oplysninger ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat i et sådant omfang, at han opfylder kriteriet for præmiefritagelse og udbetaling af forsikringsydelse.

Nævnet bemærker, at det er en betingelse for at få tilkendt efterløn, at klageren står til rådighed for arbejdsmarkedet, og det forhold, at klageren har fået tildelt efterløn, således skaber en forhåndsformodning for, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dæk-

ningsberettigende grad. Herefter, og idet nævnet finder, at denne forhåndsformodning ikke er afkræftet ved det af klagerens advokat fremførte,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand